

Kwalificatiedossier mbo

Procestechniek

Crebonr. 23121

Kwalificaties

» **Operator C (Crebonr. 25303)**

Geldig vanaf

01-08-2015

Opleidingsdomein

Techniek en procesindustrie (Crebonr. 79020)

Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Gevalideerd door: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Op: 19-11-2015

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	6
1. Beroepsspecifieke onderdelen	6
B1-K1: Beheerst productieproces	6
B1-K1-W1: Bereidt productieproces voor	8
B1-K1-W2: Bedient apparatuur	8
B1-K1-W3: Bewaakt procesverloop	9
B1-K1-W4: Voert kwaliteitscontroles uit aan proces en/of product	9
B1-K1-W5: Onderhoudt apparatuur	10
B1-K1-W6: Bewaakt geautomatiseerde processen en stuurt deze bij	10
B1-K2: Begeleidt werkzaamheden en instrueert medewerkers en/of derden	11
B1-K2-W1: Maakt de planning	11
B1-K2-W2: Bewaakt de planning	12
B1-K2-W3: Begeleidt en instrueert medewerkers en/of derden	12
B1-K3: Werkt mee aan procesverbetering en productontwikkeling	14
B1-K3-W1: Levert input vanuit de werkvloer	14
B1-K3-W2: Stelt een plan van aanpak op voor de werkvloer	15
B1-K3-W3: Voert onderzoekswerkzaamheden uit	15
2. Generieke onderdelen	16
Profieldeel	17
P1: Operator C	17

Leeswijzer

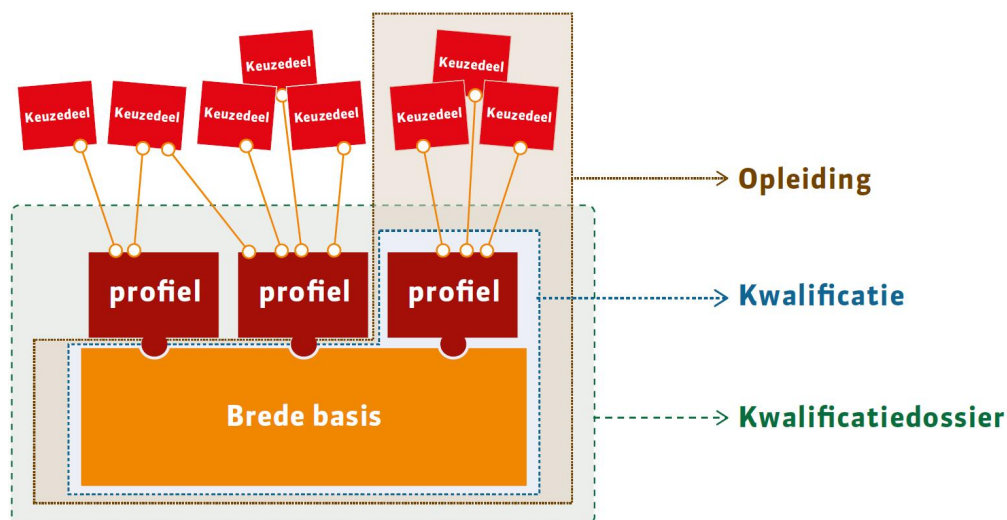
Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
  - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
  - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Operator C	4	Nee	middenkaderopleiding

Basisdeel

De gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatiedossier zijn de volgende:

B1-K1 Beheerst productieproces	B1-K1-W1	Bereidt productieproces voor
	B1-K1-W2	Bedient apparatuur
	B1-K1-W3	Bewaakt procesverloop
	B1-K1-W4	Voert kwaliteitscontroles uit aan proces en/of product
	B1-K1-W5	Onderhoudt apparatuur
	B1-K1-W6	Bewaakt geautomatiseerde processen en stuurt deze bij
B1-K2 Begeleidt werkzaamheden en instrueert medewerkers en/of derden	B1-K2-W1	Maakt de planning
	B1-K2-W2	Bewaakt de planning
	B1-K2-W3	Begeleidt en instrueert medewerkers en/of derden
B1-K3 Werkt mee aan procesverbetering en productontwikkeling	B1-K3-W1	Levert input vanuit de werkvloer
	B1-K3-W2	Stelt een plan van aanpak op voor de werkvloer
	B1-K3-W3	Voert onderzoekswerkzaamheden uit

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1	Operator C
Geen extra kerntaken en werkprocessen	

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

De Operator C werkt in zeer uiteenlopende sectoren en bedrijven die behoren tot de voedings- en genotmiddelenindustrie; textiel- en lederindustrie; papierindustrie; uitgeverijen en drukkerijen (grafische industrie); aardolie industrie; chemische industrie; rubber- en kunststofindustrie; basismetaleenindustrie; metaalproductenindustrie; machine-industrie; elektrotechnische industrie; transportmiddelen industrie; hout-, meubel- en overige industrie. Dit betekent dat de context en de werksetting van de Operator C sterk kan variëren. Hij is werkzaam aan een geautomatiseerde procesgang, waarin onderdelen van het productieproces in meer of mindere mate zijn geïntegreerd. Hij werkt in een omgeving waar milieu- en (voedsel)veiligheid van wezenlijk belang zijn. Het risico voor zichzelf, zijn collega's en voor de omgeving kan bijzonder groot zijn.

Typerende beroepshouding

De Operator C werkt in een herkenbare, wisselende leef- en werkomgeving, zowel nationaal als internationaal, is flexibel inzetbaar en beschikt over aanpassingsvermogen om met proces- en productveranderingen te kunnen omgaan. Hij is een specialist die op basis van zijn brede en specialistische kennis en inzicht zelfstandig en op flexibele wijze productieprocessen beheerst en eventueel coördineert. Het gaat daarbij om zeer uiteenlopende controle- en bedieningsapparatuur, variërend van controle- en bedieningsorganen van machines en apparaten tot een centrale controlekamer met geïntegreerde meet- en regelfuncties voor de bewaking en sturing van het productieproces. Hij werkt efficiënt en is kostenbewust en zich te allen tijde bewust welke gevolgen zijn handelen voor proces en product hebben.

De Operator C heeft ook projectmatige taken op het gebied van procesverbetering en productontwikkeling. Hij is tijdens zijn werkzaamheden voortdurend alert op mogelijke product- en procesverbeteringen en komt met gefundeerde verbetervoorstellen, hij overziet hierbij het totale productieproces. Hij is verantwoordelijk voor het economisch, (voedsel)veilig en milieuverantwoord verlopen van de werkzaamheden en de productie. Hij voert zijn werkzaamheden veelal in ploegendienst uit.

De Operator C heeft eventueel coördinerende taken op het gebied van productie, kwaliteit en onderhoud en kan bijdragen aan de ontwikkeling van zijn teamleden. Hij begeleidt teamleden en/of derden, stuurt deze aan en fungeert als vraagbaak bij ontstane problemen. Hij is er tevens verantwoordelijk voor dat er volgens voorschriften met betrekking tot (voedsel)veiligheid, kwaliteit, arbeidsomstandigheden, hygiëne en milieu gewerkt wordt en is zich bewust van het afbreukrisico. Hij weet zich te verplaatsen richting zijn team en is in staat om met de dynamiek in de ploegen om te gaan. Hij is bereid om in een team samen te werken en wil zich blijven ontwikkelen.

Resultaat van de beroepengroep

De productieprocessen zijn binnen de gestelde (veiligheids-, kwaliteits-, productiviteits-) normen, specificaties en productieplanning voorbereid en bediend. Er is efficiënt en kostenbewust gehandeld. Bij procesafwijkingen zijn de juiste personen aangesproken en zijn de juiste acties ondernomen zodat het productieproces voortgezet kan worden. Het procesverloop is gesignaleerd, geregistreerd en gerapporteerd. De apparatuur en werkomgeving zijn conform de normen en specificaties onderhouden en veilig uitgevoerd. Er zijn initiatieven genomen voor duurzame procesverbetering en productontwikkeling.

B1-K1: Beheerst productieproces

Complexiteit

De Operator C voert zijn werk naar eigen inzicht uit. Als de werkzaamheden er om vragen past hij standaard werkwijzen zonodig aan of maakt nieuwe. De complexiteit van zijn werkzaamheden is mede afhankelijk van de samenhang tussen het te bewaken en te besturen productieproces of onderdelen daarvan en van de bewakings- en bedieningsapparatuur waarmee hij werkt. Hij heeft een grote diversiteit aan werkzaamheden die veelal tegelijkertijd plaatsvinden en waarbij hij met diverse betrokkenen te maken heeft. Hij werkt voornamelijk routinematig en zorgt dat het proces binnen de specificaties verloopt. Dit vergt inzicht in het gehele proces en in de samenhang van de procesonderdelen.

B1-K1: Beheerst productieproces

De complexiteit wordt tevens bepaald door afwijkende (niet-routinematige) situaties. Als het proces niet volgens planning of specificaties verloopt, analyseert hij de situatie, maakt hij afwegingen, neemt beslissingen, stelt hierin prioriteiten en neemt direct actie.

Bij eerste lijns onderhoud/ onderhoudswerkzaamheden gaat hij op een analytische manier na waar de mogelijke oorzaken van verstoringen liggen. Hij bezit brede en specialistische kennis en praktische vaardigheden om complexe en onvoorspelbare problemen op te lossen en om taken uit te voeren door de keuze en toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie. De complexiteit van zijn handelen wordt hoger naarmate de kwaliteitscontroles en meetwaarden meer specialistisch van aard zijn. Hij streeft continu naar product- en procesverbeteringen en komt met gefundeerde verbetervoorstellen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De Operator C verricht de werkzaamheden zelfstandig en/of in een team. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werk en mede verantwoordelijk voor het werk van anderen. Hij toont bij (dreigende) storingen of product- of procesafwijkingen zijn verantwoordelijkheid door zeer snel een beslissing te nemen over de handelswijze die de situatie vereist: hoe in te grijpen in het proces. Hij is hierbij verantwoordelijk voor zijn eigen werkzaamheden en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het werk van zijn team en van derden. Hij is tevens verantwoordelijk voor het economisch, (voedsel)veilig en milieuverantwoord verlopen van de werkzaamheden en de productie en zorgt ervoor dat er volgens voorschriften met betrekking tot (voedsel)veiligheid, kwaliteit, arbeidsomstandigheden, hygiëne en milieu wordt gewerkt. Hij coördineert taken, coacht teamleden, stuurt teamleden aan en fungeert als voorbeeld voor zijn team. Hij is zich bewust van zijn verantwoordelijkheden binnen zijn eigen rol en taak en die van de andere teamleden en houdt daarop toezicht.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

Arbo (veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu)

- bezit brede en specialistische kennis van beveiligingen en beveiligingstechnieken
- kan wettelijke en bedrijfsregels/procedures toepassen met betrekking tot veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu
- kan toezien op de naleving van wettelijke regels en bedrijfsprocedures met betrekking tot veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu

Normen en bepalingen/wet- en regelgeving

- bezit brede en specialistische kennis van exacte vakken (wis- natuur-, scheikunde en statistiek) toegepast in/bij de proces/productietechniek

Machines/installaties/materialen/gereedschappen

- bezit brede en specialistische kennis van installaties, machines die bij eenheidsbewerkingen gebruikt worden
- bezit kennis van werkingsprincipes van materialen en gereedschappen bij/van [werkzaamheden in de proces/productietechniek]
- bezit brede en specialistische kennis van de (eigenschappen van) materialen en grondstoffen toegepast in/bij proces- en productietechniek
- bezit brede en specialistische kennis van proces- en of productietechniek
- bezit brede en specialistische kennis van procesbeheersing
- kan relevante machines, gereedschappen en hulpmiddelen gebruiken / bedienen
- kan relevante meet-, controle- en testapparatuur gebruiken / bedienen
- bezit kennis van handgereedschappen en hulpmiddelen
- bezit kennis van registratie- en informatiesystemen voor proces en product
- bezit kennis van besturingscomponenten/onderdelen toegepast in/bij de proces/productietechniek
- bezit kennis van onderhoudsmanagementsystemen

Logistiek

- bezit kennis van logistieke processen

Kwaliteit

- kan het proces overzien, beheersen en beoordelen
- kan de kwaliteit/functionaliteit van materialen/componenten/systemen/producten beoordelen

B1-K1: Beheerst productieproces

Schema's / informatie / documentatie

- kan werken volgens technische (bouw- en constructie)tekeningen en schema's
- kan relevante informatiebronnen raadplegen
- kan technische informatie en werkinstructies opzoeken in digitale systemen en toepassingen
- kan beroepsspecifieke technische documentatie en instructies lezen, in zowel Nederlands als in een moderne vreemde taal

B1-K1-W1: Bereidt productieproces voor

Omschrijving

De Operator C neemt de werkzaamheden over van de vorige ploeg. Hij raadpleegt de productiegegevens (incl. planning), neemt deel aan werkoverlegmomenten en wisselt product- en procesgegevens uit met collega's. Hij leest de productieplanning en gebruikt deze, zoekt relevante informatie snel op en beoordeelt de werksituatie, bouwt indien nodig de apparatuur op of om. Hij stelt het proces in de apparatuur af- of in en controleert hierbij de afstelling aan de hand van de specificaties. Hij heeft een signalerende functie bij voorraadbeheer en draagt zorg voor de aan- en afvoer van materialen en registreert en rapporteert de voorraadgegevens.

Resultaat

De apparatuur, materialen en grond- en hulpstoffen staan gereed voor de productie. De uit te voeren werkzaamheden zijn goed voorbereid en vervolgens gerapporteerd en geregistreerd in de daarvoor bestemde systemen.

Gedrag

De Operator C neemt actief deel aan werkbesprekingen en roept bij problemen tijdig de hulp van collega's en/of leidinggevende in, stemt zijn acties af en informeert belanghebbenden proactief bij het voorbereiden van het productieproces. Hij maakt materialen, gereedschappen en apparatuur klaar voor gebruik waarbij hij efficiënt en effectief omgaat met materialen en middelen. Hij gaat bij het voorbereiden van het productieproces bedreven en accuraat te werk. Hij ziet het belang in om tijdens het voorbereiden van het productieproces altijd volgens instructies, procedures en voorschriften op het gebied van milieu, ARBO en veiligheid te werken en toont hierin het verlangde gedrag en discipline.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W2: Bedient apparatuur

Omschrijving

De Operator C start, bedient en stopt de apparatuur en maakt hierbij gebruik van de voorgeschreven materialen en middelen. Hij verhelpt problemen en stelt de apparatuur en het proces bij en optimaliseert deze. Hij reageert op signalen van de procesapparatuur.

Resultaat

De apparatuur werkt volgens de gestelde(veiligheids) normen en specificaties, de productieplanning is gerealiseerd, het productieproces verloopt binnen de gestelde specificaties en de productiviteitsnormen zijn gerealiseerd.

Gedrag

De Operator C bedient de apparatuur bedreven, accuraat, efficiënt en effectief en anticipeert proactief op verstoringen. Tijdens de bediening van de apparatuur is hij kritisch op zijn eigen werkuitvoering. Hij reageert direct op afwijkende processignalen en stuurt deze tijdig bij. Hij ziet het belang in om tijdens het bedienen van de apparatuur altijd volgens instructies, procedures en voorschriften op het gebied van milieu, ARBO en veiligheid te werken en toont hierin het verlangde gedrag en discipline.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W3: Bewaakt procesverloop

Omschrijving

De Operator C bewaakt het procesverloop en het product aan de hand van specificaties. Hij verzamelt, analyseert en interpreteert gegevens en trekt conclusies. Daarbij houdt hij rekening met de productieketen. Hij loopt rondes langs de verschillende onderdelen van de installatie en bewaakt het procesverloop. Hij neemt zintuigelijk waar (visueel, auditief en sensitief [ruiken/voelen]) of er mogelijk procesafwijkingen zijn of ontstaan.

Bij afwijkingen neemt hij onmiddellijk actie en informeert belanghebbenden en stemt waar nodig zaken af. Hij legt productiegegevens, eventuele afwijkingen en ondernomen acties vast. Hij verzamelt gegevens, analyseert en interpreteert deze, legt verbanden, trekt conclusies uit beschikbare procesinformatie en overziet daarbij de productieketen.

Resultaat

Het proces verloopt binnen de specificaties en is efficiënt, kwaliteits- en kostenbewust bewaakt waarbij productiegegevens zijn vastgelegd en belanghebbenden tijdig zijn geïnformeerd. Afwijkingen in het procesverloop zijn gesignaleerd, storingen zijn verholpen en het proces is zonodig op de juiste wijze (veiligheid) bijgestuurd. Het productieproces verloopt optimaal en volgens de kwaliteits- en productiviteitsnormen en de productiegegevens zijn geregistreerd en gerapporteerd.

Gedrag

De Operator C toont inzicht in het productieproces en signaleert op basis hiervan tijdig onveilige situaties. Hij is kritisch op zijn eigen werkuitvoering en die van anderen. Hij reageert proactief op afwijkingen en storingen in het totale productieproces. Hij bewaakt de kwaliteit en productiviteit aan de hand van de gestelde normen.

Hij ziet het belang in om tijdens het bewaken van het procesverloop altijd volgens instructies, procedures en voorschriften op het gebied van milieu, ARBO en veiligheid te werken en toont hierin het verlangde gedrag en discipline.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W4: Voert kwaliteitscontroles uit aan proces en/of product

Omschrijving

De Operator C voert aan de hand van voorschriften en specificaties kwaliteitscontroles uit aan het product en het proces. Hij neemt monsters en voert eventueel de metingen uit. Hij controleert en beoordeelt de meetgegevens en rapportages aan de hand van specificaties. Hij signaleert aan de hand van gevonden waarden eventuele afwijkingen aan proces en/of product, onderneemt bij de gesignaleerde afwijkingen actie en stemt deze zo nodig in overleg met collega's en/of leidinggevende af.

Resultaat

Er zijn bruikbare monsters genomen waardoor de kwaliteitsgegevens betrouwbaar en beschikbaar zijn. Bij eventuele afwijkingen is het proces bijgestuurd en zijn de juiste acties volgens de gestelde (voedsel)veiligheidsnormen ondernomen.

Gedrag

De Operator C werkt tijdens de monsternamen accuraat en veilig. Hij is tijdens de kwaliteitscontroles kritisch op zijn eigen werkuitvoering en voldoet aan de voorgeschreven kwaliteitsnormen. Hij overlegt de werkzaamheden met collega's en stemt zijn acties met zijn leidinggevende(n) af. Hij informeert belanghebbenden proactief. Hij registreert en rapporteert gegevens met betrekking tot de kwaliteitscontroles nauwkeurig in de daarvoor van toepassing zijnde systemen.

Hij ziet het belang in om tijdens het uitvoeren van kwaliteitscontroles aan proces en product altijd volgens instructies, procedures en voorschriften op het gebied van milieu, ARBO en veiligheid te werken en toont hierin het verlangde gedrag en discipline.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W5: Onderhoudt apparatuur

Omschrijving

De Operator C pleegt gepland en correctief onderhoud aan de apparatuur. Hij signaleert tijdens zijn werkzaamheden en bij de controle van apparatuur eventuele onderhoudsproblemen. Hij bepaalt in overleg met zijn leidinggevende welke acties ondernomen moeten worden en wie deze gaat uitvoeren. Bij complexe en/of omvangrijke onderhoudswerkzaamheden, communiceert hij de aard van de storing aan de technische dienst. Hij stelt het proces veilig en verricht hij eventueel assisterende werkzaamheden. Hij houdt zijn eigen werkomgeving overzichtelijk en schoon. Hij controleert de technische staat van de apparatuur op basis van technisch inzicht, signaleert onderhoudsproblemen, pleegt onderhoud en assisteert eventueel de technische dienst.

Resultaat

De apparatuur is op de technische staat gecontroleerd en onderhouden. De onderhoudsgegevens zijn gerapporteerd.

Gedrag

De Operator C gaat bij de onderhoudswerkzaamheden secuur te werk en gebruikt de materialen en gereedschappen effectief en efficiënt. Hij stemt zijn acties en werkzaamheden met zijn leidinggevende(n) af, overlegt indien nodig met collega's en/of technische dienst en informeert hen proactief. Hij rapporteert de onderhoudsgegevens nauwkeurig. Hij stelt vóór onderhoudswerkzaamheden de apparatuur veilig. Hij ziet het belang in om tijdens het onderhouden van de apparatuur altijd volgens instructies, procedures en voorschriften op het gebied van milieu, ARBO en veiligheid te werken en toont hierin het verlangde gedrag en discipline.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W6: Bewaakt geautomatiseerde processen en stuurt deze bij

Omschrijving

De Operator C werkt aan een geautomatiseerd proces, waarbij onderdelen van het proces in meer of mindere mate zijn geïntegreerd. Hij bewaakt de voortgang van het geautomatiseerde proces en interpreteert informatie vanaf een centraal bedieningspaneel. Per situatie bepaalt hij hoe hij moet handelen. Hij verzamelt gegevens, analyseert en interpreteert procesinformatie, legt verbanden, trekt conclusies uit beschikbare procesinformatie, overziet daarbij de keten en trekt conclusies uit beschikbare procesvariabelen uit geautomatiseerde systemen. Hij bewaakt de kwaliteit en productiviteit aan de hand van procesvariabelen en op basis van specificaties. Hij registreert en rapporteert gegevens in de daarvoor van toepassing zijnde systemen.

Resultaat

Afwijkingen in het procesverloop zijn gesignaleerd, storingen zijn verholpen en het proces is zonodig op de juiste wijze (veiligheid) bijgestuurd. Het productieproces verloopt optimaal. Het productieproces verloopt volgens de kwaliteits- en productiviteitsnormen. De productiegegevens zijn geregistreerd en gerapporteerd.

Gedrag

De Operator C roept zo nodig bij problemen proactief en tijdig de hulp van collega's en of leidinggevende in, stemt zijn acties af en informeert belanghebbenden. Hij gebruikt apparatuur en materialen en middelen tijdens zijn werk efficiënt en effectief. Hij past zich bij product- en procesveranderingen snel en gemakkelijk aan, stelt zich flexibel op en houdt rekening met onderliggende principes van processen. Hij signaleert op basis van zijn vakspecifiek inzicht afwijkingen en storingen aan de installatie en procesvariabelen en stelt de procesvariabelen bij zodat het proces weer stabiel verloopt. Hij registreert en rapporteert gegevens nauwkeurig in de daarvoor van toepassing zijnde systemen. Hij is kritisch op en nauwkeurig tijdens zijn eigen werkuitvoering. Hij is binnen het eigen bedrijf op diverse werkplekken snel inzetbaar en is na een beperkte inwerkperiode ook bij andere bedrijven binnen de procesindustrie inzetbaar.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren, Onderzoeken, Omgaan met verandering en aanpassen

B1-K2: Begeleidt werkzaamheden en instrueert medewerkers en/of derden

Complexiteit

De Operator C werkt in wisselende en herkenbare werkomgevingen, coördineert de productie en heeft overzicht over het gehele proces. Hij voert overleg met de teamleden, werkt met anderen samen en begeleidt en instrueert medewerkers en/of derden. Hij communiceert op basis van de in de beroepspraktijk geldende afspraken met gelijken en leidinggevend.

De complexiteit van de taak van de Operator C is afhankelijk van de complexiteit van het te besturen proces en van de te bedienen bewakings- en besturingsmiddelen. Deze middelen zijn complexer, naarmate deelprocessen op meerdere niveaus zijn geïntegreerd. Een complicerende factor is dat zich niet-routinematige situaties kunnen voordoen, met potentieel grote schadelijke gevolgen. Deze factoren vereisen brede en specialistische kennis en specifieke en aangepaste procedures en creatieve oplossingen. Hij analyseert complexe problemen, meetgegevens en rapportages, handelt op basis van alle verkregen informatie proactief en lost de problemen op een creatieve en vakkundige manier op. Een complicerende factor is het overzien van processen die (deels) buiten zijn directe waarneming afspelen zoals bij het werken in een controlekamer, in een gesloten systeem of op 'buitenlocaties'. Bij deze abstracte werksituaties en het oplossen van problemen maakt hij gebruik van zijn brede en specialistische kennis en vaardigheden. Hij beantwoordt vragen en problemen van teamleden en handelt daarin onmiddellijk en treedt direct op.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De Operator C heeft veel handelingsvrijheid en verantwoordelijkheid en is bij zijn begeleidende en instruerende rol tevens (mede)verantwoordelijk voor het handelen van teamleden. Hij draagt de verantwoordelijkheid voor zijn eigen werkresultaten alsmede van het werk van zijn team. Hij kan omgaan met mensen met verschillende karakters en verschillende meningen en wensen. Bij dit alles heeft hij te maken met beleid dat vanuit het management/de organisatie wordt opgelegd, hij werkt samen met gelijken en leidinggevend. Hij speelt in op problemen die teammedewerkers niet zelf kunnen oplossen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

Bedrijfsvoering/management/adviseren

- bezit brede kennis van verschillende ondernemingsvormen
- kan de consequenties van zijn handelen en beslissingen overzien

Machines/installaties/materialen/gereedschappen

- kan de consequenties van zijn handelen en beslissingen overzien

Plannen/organiseren/overleggen/afstemmen

- kan productieplanningen (mede) opstellen, lezen en interpreteren
- kan (voorraad)administratiesysteem hanteren

Begeleiden en instrueren

- kan instructietechnieken toepassen
- kan kennis overdragen volgens didactische basisprincipes
- kan communicatieve vaardigheden toepassen

B1-K2-W1: Maakt de planning

Omschrijving

De Operator C maakt een productie- en capaciteitsplanning en stelt hierin prioriteiten. Daarnaast maakt hij ook een onderhoudsplanning voor eenvoudige preventieve en correctieve onderhoudswerkzaamheden (eerste-lijns-onderhoud). Hij zet de noodzakelijke mensen, machines en materialen in. Hij stelt belanghebbenden op de hoogte, registreert en rapporteert de gegevens met betrekking tot de planning.

Resultaat

Er is een realistische planning beschikbaar, zodat er efficiënt en effectief gebruik gemaakt wordt van het beschikbare personeel, machines en goed onderhouden materialen. Belanghebbenden zijn op de hoogte van de planning. Gegevens met betrekking tot de planning zijn geregistreerd en gerapporteerd.

B1-K2-W1: Maakt de planning

Gedrag

De Operator C informeert anderen proactief over de planning en stemt bij het maken van deze planningen waar nodig uit zichzelf zaken af met anderen. Hij toont bij het registreren en rapporteren van de gegevens initiatief en handelt ook hierbij pro-actief.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Plannen en organiseren

B1-K2-W2: Bewaakt de planning

Omschrijving

De Operator C houdt toezicht op de uit te voeren werkzaamheden, bewaakt de productie- capaciteits- en onderhoudsplanning en houdt hierbij rekening met de inzet van mensen, machines en materialen. Hij signaleert en communiceert afwijkingen aan betrokkenen. Als het proces niet volgens planning verloopt, analyseert hij de situatie, maakt hij afwegingen, neemt beslissingen, stelt hierin prioriteiten en stelt de planning bij.

Resultaat

De werkzaamheden verlopen volgens de productie- capaciteits- en onderhoudsplanning. Gegevens met betrekking tot de planning zijn geregistreerd en gerapporteerd. Betrokkenen zijn tijdig en proactief geïnformeerd en de planning is waar nodig bijgesteld.

Gedrag

De Operator C bewaakt aan de hand van de productie-, capaciteits- en onderhoudsplanning de voortgang van zijn eigen werk en dat van anderen en neemt bij afwijkingen direct en proactief actie, communiceert met betrokkenen, informeert belanghebbenden en stemt waar nodig zaken met betrokkenen af. Hij registreert en rapporteert gegevens consequent in de daarvoor van toepassing zijnde systemen. Hij is kritisch op zijn eigen werkuitvoering.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Plannen en organiseren, Kwaliteit leveren

B1-K2-W3: Begeleidt en instrueert medewerkers en/of derden

Omschrijving

De Operator C begeleidt, instrueert, stuurt medewerkers aan en adviseert collega operators over de uit te voeren werkzaamheden. Hij informeert belanghebbenden en stemt werkzaamheden met betrokkenen af. Hij lost eventuele problemen, knelpunten en procesafwijkingen op door de juiste personen aan te spreken zodat zij de juiste acties ondernemen en het productieproces kan worden voortgezet. Hij geeft uitleg en instructies aan collega's. Daarnaast begeleidt en instrueert hij ook externe betrokkenen bij het werkproces. Na uitvoering van de werkzaamheden registreert en rapporteert hij de gegevens.

Resultaat

De collega operators zijn juist en tijdig geïnstrueerd over de uit te voeren werkzaamheden, zodat de productiewerkzaamheden volgens planning verlopen en eventuele knelpunten en problemen zijn verholpen. De ondernomen acties zijn gerapporteerd.

Gedrag

De Operator C informeert belanghebbenden proactief. Hij zorgt er voor dat anderen weten wat de doelen en prioriteiten bij bepaalde werkzaamheden zijn, geeft duidelijke en begrijpelijke instructies aan betrokkenen. Hij is en voelt zich betrokken bij de ontwikkeling van collega's. Hij neemt het initiatief om binnen de eigen bevoegdheden problemen en knelpunten van anderen op te lossen, voordat eventuele leidinggevenden geraadpleegd worden. Hij toont zijn brede en specialistische vakkennis door deze expertise op begrijpelijke wijze met collega operators te delen.

B1-K2-W3: Begeleidt en instrueert medewerkers en/of derden

Hij stimuleert de medewerkers om volgens richtlijnen en procedures te werken door het goede voorbeeld te geven en spreekt medewerkers op hun eventuele afwijkende gedrag/werkhouding aan.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K3: Werkt mee aan procesverbetering en productontwikkeling

Complexiteit

De Operator C voert zijn werkzaamheden volgens de geldende standaard werkwijzen en naar eigen inzicht uit en past waar nodig de standaarden aan of maakt nieuwe. Hij heeft een grote diversiteit aan werkzaamheden die veelal tegelijkertijd verlopen en waarbij hij met diverse betrokkenen te maken heeft. In zijn werk komen veel complexe onvoorspelbare factoren en omstandigheden voor en speelt hij hier op in. Hij overziet het totale productieproces en de diversiteit aan werkzaamheden, herkent wisselende werkomstandigheden en -omgevingen en heeft kennis van en inzicht in complexe en onvoorspelbare factoren/omstandigheden die het proces kunnen beïnvloeden.

Hij is, op basis van zijn ervaring en brede specialistische kennis, alert op de mogelijkheden voor duurzame procesverbeteringen en productontwikkeling en komt met gefundeerde verbetervoorstellen. Hij overtuigt zijn meerderen en zorgt voor draagvlak voor zijn ideeën. Hij werkt mee aan speciale projecten die kunnen bijdragen aan de product- en procesverbeteringen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De Operator C denkt mee op basis van variabelen die vanaf de (productie) werkvloer geleverd worden. Hij combineert hierbij zijn brede en specialistische vakkennis met informatie over materialen, middelen, feiten, theorieën, abstracte begrippen en processen. Binnen de projectuitvoering is hij onderdeel van het team en draagt verantwoordelijkheid voor zijn eigen werkzaamheden en voert deze zelfstandig uit. Hij heeft gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

Arbo (veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu)

- bezit brede en specialistische kennis van wettelijke en bedrijfsregels/procedures met betrekking tot veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu

Kwaliteit

- bezit kennis van een kwaliteitszorgsysteem

Machines/installaties/materialen/gereedschappen

- bezit brede en specialistische kennis van exacte vakken (wis- natuur-, scheikunde en statistiek) toegepast in/bij de proces/productietechniek
- bezit brede en specialistische kennis van procesbeheersing
- bezit overzicht van het relevante (deel)proces
- kan de kwaliteit/functionaliiteit van materialen/componenten/systemen/producten beoordelen
- kan de consequenties van zijn handelen en beslissingen overzien

Plannen/organiseren/overleggen/afstemmen

- bezit kennis van het belang van werkvoorbereiding, (werk)tekening, werkorganisatie en veiligheidsmaatregelen
- kan omgaan met de gebruikelijke hulpmiddelen en systemen voor werkplanning

B1-K3-W1: Levert input vanuit de werkvloer

Omschrijving

De Operator C ziet op de werkvloer mogelijkheden voor duurzame procesverbetering en/of productontwikkeling. Hij neemt initiatieven en onderneemt hiervoor de juiste acties binnen de organisatie. Hij levert, op basis van zijn ervaring en brede specialistische kennis, input voor duurzame procesverbeteringen en productontwikkeling. Hij houdt hierbij rekening met verschillende procesfactoren en de wijze waarop deze elkaar beïnvloeden, maar ook met onderwerpen zoals (voedsel)veiligheid, kosten (economie), ARBO, en milieu. Hij creëert ideeën en komt met gefundeerde standpunten en/of verbetervoorstellen en voert die naar eigen inzicht uit. Hierbij presenteert hij zijn voorstellen aan anderen. Hij werkt mee aan speciale projecten die kunnen bijdragen aan de product- en procesverbeteringen.

Resultaat

Vanuit de werkvloer is er input geleverd en initiatief genomen voor duurzame procesverbetering en productontwikkeling en betrokkenen zijn op de hoogte van de stand van zaken.

B1-K3-W1: Levert input vanuit de werkvloer

Gedrag

De Operator C is proactief en constant op zoek naar mogelijkheden voor duurzame procesverbetering en productontwikkeling. Hij komt uit zichzelf met ideeën, standpunten en/of voorstellen, overtuigt anderen en creëert draagvlak. Hij bedenkt samen met collega's uit zijn team ideeën voor duurzame procesverbetering en productontwikkeling en maakt gebruik van de kennis en inzichten van het team. Hij weet zijn voorstellen kracht bij te zetten door de juiste acties binnen de organisatie te ondernemen en de juiste communicatiekanalen te bewandelen. Hij koppelt aan het team terug wat er met de input is gebeurd.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen, Creëren en innoveren

B1-K3-W2: Stelt een plan van aanpak op voor de werkvloer

Omschrijving

De Operator C stelt, in het kader van een procesverbetering en/of productverbetering en op basis van zijn procesinzicht een realistisch plan van aanpak op. Hij gebruikt bij het opstellen van het plan van aanpak de ideeën van het projectteam. Hij beschrijft zijn plan van aanpak op projectmatige wijze en houdt rekening met de geëigende projectfasen en beheersplannen.

Resultaat

Er is een projectmatig en uitvoerbaar plan van aanpak opgesteld.

Gedrag

De Operator C stelt op basis van zijn procesinzichten een projectmatig en realistisch plan van aanpak op voor een procesverbetering en of productontwikkeling. Hierbij betreft hij pro-actief de mening en ideeën van het projectteam en hij stemt zijn plan van aanpak inhoudelijk af met het projectteam en eventuele andere belanghebbenden.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen, Creëren en innoveren

B1-K3-W3: Voert onderzoekswerkzaamheden uit

Omschrijving

De Operator C voert, volgens een opgeleverd plan van aanpak, diverse onderzoekswerkzaamheden uit in het kader van een procesverbetering en/of productverbetering en verzamelt de benodigde informatie. Hij controleert, analyseert en beoordeelt verkregen meetgegevens, legt verbanden en trekt hieruit de juiste conclusies. Hij informeert betrokkenen over de onderzoekswerkzaamheden en stemt waar nodig zaken met hen af. Hij rapporteert en registreert onderzoeksgegevens.

Resultaat

De onderzoekswerkzaamheden zijn uitgevoerd en voldoen aan de kwaliteitsnormen en productiviteitsnormen, is gerapporteerd en geregistreerd in de daarvoor bestemde systemen.

Gedrag

De Operator C werkt bij het verzamelen van de benodigde onderzoeksgegevens secuur en adequaat. Hij informeert pro-actief betrokkenen over de onderzoekswerkzaamheden en stemt, waar nodig, zaken met hen af. Hij is tijdens de onderzoekswerkzaamheden kritisch op de eigen werkuitvoering en die van anderen. Hij is flexibel en past zich aan de veranderingen in het proces en product aan. Hij handelt proactief bij veranderingen die van invloed zijn op het onderzoek.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren, Onderzoeken, Creëren en innoveren, Omgaan met verandering en aanpassen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Operator C
<i>Mbo-niveau</i>
4
<i>Typering van het beroep</i>
<i>Beroepsvereisten</i>
Nee